

JE MOET ALS BEDRIJFSLEIDER ZIEN WAT EEN KOE AANKAN

Het melkveebedrijf van Patrick en Karin Claeys-Van Damme staat aan de top in de CRV-statistieken met een hoge melkproductie én hoge gehalten. Een goede reden om naar Zomergem te trekken voor een reportage. – *Luc Van Dijck*

In 1986 heeft Patrick Claeys de helft van het ouderlijk bedrijf overgenomen. Tien jaar later nam hij met zijn echtgenote Karin Van Damme het bedrijf over. "We hebben een gemengd bedrijf met melkvee, vleesvee, varkens en vleeskippen", vertelt het echtpaar. "De origine van de melkveestapel is het witrode ras van Oost-Vlaanderen. We hebben altijd geselecteerd naar grote en lange koeien en naar productie. Bij de witrode koeien hadden we er al van meer dan 9000 l. Onze eerste tienduizend-literkoe in 1993 was overigens een Oost-Vlaamse; die deed daar wel 14 lactaties over. De volgende honderdtonner kwam al na 8 lactaties aan 100.000 l."

Fokkerij

"De uiers waren een zwak punt bij die hoogproductieve Oost-Vlaamse koeien. In eerste instantie hebben we de kwaliteit verbeterd door een gerichte stierkeuze

binnen het witrode ras. Een tweede probleem was de beperkte stierkeuze. Sedert de jaren 80 zijn we geleidelijk Red Holsteinstieren gaan inzetten. We gaan ook vandaag nog voor koeien met veel inhoud en veel reserve die in staat zijn de hoge gehalten goed uit te houden. We kiezen vooral stieren met een plus voor vet

.....
Koeien moeten hoge gehalten kunnen aanhouden.

en eiwit, die massa en robuustheid vererven. Aan de andere kant laten we ook het exterieur niet los. We gebruiken een tiental stieren op basis van stieradvies. Om een paar namen te geven: Red Impulse, Malando, Jotan, Camion en AltaRic-Red."

De gemiddelde leeftijd is 4,02 jaar. De laatste jaren zakke de leeftijd wat omdat het aantal koeien is toegenomen met een tiental jonge vaarzen, terwijl enkele oudere koeien zijn afgevoerd. De vruchtbaarheid is goed met een tussenkalftijd van 400 dagen. Dit bedrijf werkt samen met een vaste veearts voor de bedrijfsbegeleiding en doet ook mee aan het project tot beheersing van het antibioticumgebruik. De kalveren worden ingeënt tegen IBR. Jaarlijks nemen we een jongveevenster om BVD op te sporen. Er zijn geen dragers onder de koeien. De koeien worden eenmaal per jaar allemaal bekapt en tussendoor als het nodig is. De problemen met slechte klauwen zijn beperkt.

Opfok

De kalveren krijgen naast melk tot 2,5 maanden ook kalvervlokken en hooi. Maïs komt in het rantsoen vanaf 3 maanden,

krachtvoer en een beetje voordroog vanaf 4 à 5 maanden. Vanaf 12 maanden wordt het krachtvoeder afgebouwd. De vaarzen worden geïnsemineerd of gedekt rond 15 maanden om af te kalven tussen 24 en 26

stal wordt krachtvoeder verstrekt volgens de productie. Het maximum is 6 kg. "Je moet het rantsoen geleidelijk opbouwen en goed zien wat een koe aankan. Een goede opvolging is belangrijk. Het komt er

voederen is dat de koeien niet meer kunnen sorteren. Nu eten ze wat ik wil en niet alleen wat ze zelf willen. Je weet ook preciezer wat en hoeveel ze vreten. Vroeger bleef structuurrijk voeder al eens liggen, nu eten ze alles op. Ze eten een ietsje meer, maar veel belangrijker is dat ik een stijging zie van het vet- en eiwitgehalte. Daar ligt voor een deel de sleutel tot het succes. De dip in de zomer in de gehalten was er niet of nauwelijks." Met deze resultaten is dit bedrijf koploper in de CRV-statistieken wat het economisch jaarresultaat betreft. Dit bedraagt 3081.

FAMILIE CLAEYS-VAN DAMME

Leeftijd: Patrick Claeys (49 jaar) en Karin Van Dame (46 jaar)
 Gemeente: Zomergem
 Specialisatie: gemengd veeteeltbedrijf met melkvee, vleesvee, varkens en vleeskippen

De 49 melkkoeien hebben een gemiddelde jaarproductie van 11.989 l met 4,46% vet en 3,53% eiwit.

maanden. De beste jonge stieren blijven op het bedrijf. Zij worden gebruikt om een deel van de vaarzen en probleemkoeien te dekken en kunnen daarna verkocht worden als dekstier.

Voeding

Het areaal bestaat uit 36 ha waarvan 13 ha weiden, 17 ha maïs, 2 ha tarwe en 2 ha aardappelen. Voor de maïs wordt een snede Italiaans raaigras geoogst. De weiden worden goed verzorgd om voldoende eiwit in het gras te krijgen. Twee derde van de weiden worden gemaaid vooraleer de koeien erop komen. De volgende snedes worden bepaald door het weer. Het rantsoen voor de koeien is als volgt samengesteld (in kg product): 11 kg voordroog, 23,5 kg maïskuil, 12 kg pulp, 3,5 kg eiwitkern (de eerste snede gras van dit jaar bevat opmerkelijk minder eiwit) en 1 kg graszaadhooi (of 0,5 kg graszaadhooi + 0,5 kg luzerne). In de zomer krijgen de koeien wat trager eiwit en in de winter wat sneller eiwit. Dit rantsoen is goed voor een productie van 30 l. Via de krachtvoederautomaat in de

overigens niet alleen op aan een goed rantsoen samen te stellen, de koeien moeten ook opeten wat je hen voorschotelt", zegt Patrick. Dit jaar hebben we ons een mengvoederwagen aangeschaft. De mengvoederwagen bespaart me niet alleen werk, het voordeel van gemengd

Droogstand

"Ik laat me leiden door mijn ervaring, de informatie van diverse adviseurs, mijn bedrijfsdierenarts en door wat ik opsteek op vergaderingen. Ik volg de koeien van heel nabij op. Ik ben in de stal van 6 tot 8.30 uur, overdag loop ik een paar keer tussen de koeien, ik zie ze 's avonds bij het melken en dan nog eens voor het slapengaan. Vooral de periode van droogstand is belangrijk", gaat Patrick verder. "Ik spaar kosten noch moeite opdat de koeien goed zouden opstarten. Ik zet de koeien preventief droog met antibiotica. De droogstandperiode duurt 5 à 6 weken. Bij het begin van de droogstand krijgen de koeien een rantsoen van graszaadhooi of stro en maïs, verrijkt met droogstandsmineralen. Twee weken voor de kalving krijgen ze krachtvoeder bij en een mix die speciaal ontwikkeld is voor de laatste fase van de droogstandperiode en voor een goede start van de lactatie. Tegelijk wordt de kans op oedeem en mastitis verminderd."

Loopstal

De melkveeststal werd 10 jaar geleden gebouwd en telt 55 ligboxen. Het jongvee

De beste koeien krijgen tot 6 kg krachtvoeder per dag via de automaat.

zit in de oude koestal. De zijkanten van de melkveestal zijn voorzien van windbreekgas. Het gordijn gaat alleen dicht bij felle regen of zware vries. De koeien vinden in deze stal een gezond leefklimaat met veel daglicht en een goede ventilatie. De koeien kunnen binnen en buiten in de achterliggende weide. De diepstrooiselboxen zijn tussen 1,15 tot 1,20 m breed. De boxvulling bestaat uit houtzaagsel. Elke 10 dagen stort Patrick een kruiwagen zaagsel in iedere box. Af en toe wordt er wat landbouwkalk ingestrooid. De roosters worden tweemaal per dag tijdens het melken met een aftrekker schoongemaakt.

Alle koeien kunnen samen aan het voederhek staan. Zij worden van de voedergoot gescheiden door een muurtje en een horizontale buis. Enkel achteraan zijn er een paar zelfsluitende voederhekken. “De koeien komen liever aan de buis staan. Daar kunnen ze niet worden weggedrukt, en als dat toch gebeurt dan gaan ze elders staan. Een koe in een zelfsluitend voederhek daarentegen komt niet aan vreten toe als ze tussen 2 bazige koeien in staat”, zegt Patrick. Het voeder wordt gestort op een strook gecoate vloer voor het voederhek. Dat bevordert de hygiëne. De koeien worden gemolken in een 2 x 5 visgraat. Het duurt een uur om 45 koeien te melken. Na het verlaten van de melkstand kunnen de koeien handmatig gedirigeerd worden naar de strobox. Maar omdat ze zo rustig zijn en het gewoon zijn dat er volk is in de stal en tussen de koeien, kan je ze ook makkelijker ‘vangen’ in de loopstal. “Onze kinderen – we hebben een dochter van 19 en een tweeling van

1 Een eenvoudige buis scheidt de koeien van de voedergoot. Dat werkt prima. 2 De diepstrooiselboxen worden ingestrooid met houtzaagsel en af en toe wat landbouwkalk.

16 – steken graag een handje toe en zijn vaak in de stal te vinden. Zeker onze zoon van 16 is gebeten door de koeien en

de boerenstiel, maar het is nog wat te vroeg om over de opvolging te spreken”, besluiten Karin en Patrick. ■